

УДК 338.48/49(477.87)

РОЛЬ КОЛЕКТИВНИХ ЗАСОБІВ РОЗМІЩЕННЯ У ФОРМУВАННІ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКАРПАТТЯ

Ференц БІРТОК¹, Ванесса БІРТОК², Оршо́я НОДЬ³,

¹Фаховий коледж Закарпатського угорського інституту
ім. Ференца Ракоці II, м. Берегове, Україна

^{1,2}Дебреценський університет, м. Дебрецен, Угорщина

^{2,3}Закарпатський угорський інститут
ім. Ференца Ракоці II, м. Берегове, Україна

У роботі розглянуто значення колективних засобів розміщення (КЗР) як ключового елемента туристичної інфраструктури Закарпатської області. У ході дослідження встановлено, що колективні засоби розміщення є не лише базовим функціональним елементом обслуговування, а й чинником формування конкурентних переваг регіону.

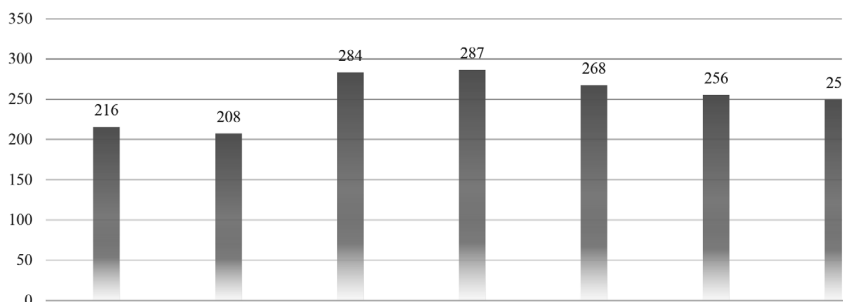
Ключові слова: колективні засоби розміщення, туризм, Закарпаття, туристична інфраструктура.

Колективні засоби розміщення відіграють ключову роль у розвитку туристичної галузі Закарпаття. Без можливості комфортного розміщення туристів неможливо забезпечити повноцінний туристичний продукт.

Закарпаття має високий туристичний потенціал завдяки своєму західному розташуванню, природним ресурсам і культурній спадщині. Водночас якість туристичної інфраструктури, зокрема засобів розміщення, відіграє визначальну роль у формуванні привабливості регіону для внутрішніх і міжнародних туристів.

Розвиток туристичної інфраструктури сприяє ефективному освоєнню рекреаційних ресурсів, підвищенню їхньої доступності й привабливості. Одним з найважливіших складників цієї інфраструктури є саме колективні засоби розміщення.

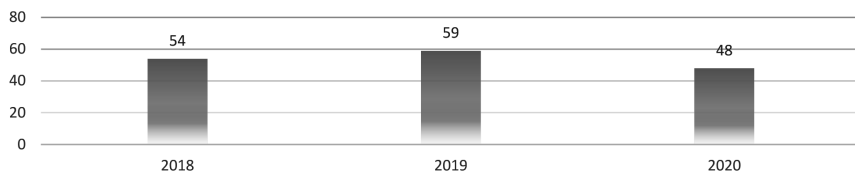
КІЛЬКІСТЬ КОЛЕКТИВНИХ ЗАСОБІВ РОЗМІЩЕННЯ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ (УСЬОГО), ОД.

*Джерело даних: створили автори за даними Держстату
<https://stat.gov.ua/index.php/uk/topics/turyzm>*

У період 2011–2017 років кількість колективних засобів розміщення в Закарпатській області була досить стабільною з різким зростанням упродовж 2013–2014 років. Це підтверджує активне освоєння туристичної потенціалу регіону й збільшення попиту на туристичні послуги. Однак після 2014 року кількість таких закладів почала зменшуватися зовсім повільно, що можна пояснити загальними економічними й політичними викликами, що постали перед країною, та частковим зменшенням туристів.

**КІЛЬКІСТЬ КОЛЕКТИВНИХ ЗАСОБІВ РОЗМІЩЕННЯ
(ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, ВІДОКРЕМЛЕНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ)
ЗАКАРПАТТЯ**

Джерело даних: Держстат <https://stat.gov.ua/index.php/uk/topics/turyzm>

Починаючи з 2018 року, зафіксовано різке скорочення кількості офіційно зареєстрованих засобів розміщення, яке, імовірно, пов'язане з реформами в системі обліку, змінами класифікації, а також частковим переходом малого бізнесу в неформальний сектор. Незважаючи на це, 2019 року спостерігали невелике відновлення, що свідчить про певні позитивні зміни на ринку, хоча 2020 рік знову приніс спад через вплив пандемії COVID-19 і пов'язаних з нею обмежень. Кількість колективних засобів розміщення зменшилася на 18,6%, що означає втрату майже п'ятої частини об'єктів лише за один рік відносно попереднього року. Такий спад значною мірою пов'язаний із карантинними обмеженнями, скороченням туристичних потоків і фінансовим навантаженням на малий та середній бізнес у сфері гостинності.

Динаміка вказує на чутливість туристичної інфраструктури Закарпаття до зовнішніх чинників і потребу в підтримці з боку держави для стабілізації та розвитку галузі, особливо малого й середнього бізнесу, який є основою колективних засобів розміщення в регіоні.

У контексті подальших подій, зокрема повномасштабної війни в Україні з 2022 року, стає очевидним, що цей період був лише передвісником глибшої кризи. Туристична галузь, особливо в прикордонних регіонах, таких як Закарпаття, потребує комплексного переосмислення стратегії розвитку з урахуванням безпеки, мобільності внутрішнього туризму та потреб тимчасово переміщених осіб.

Список використаних джерел

1. Головка О. М. Аналіз особливостей розвитку колективних засобів розміщення Закарпаття // Економіка та суспільство. – 2016. – № 3. – С. 295

2. Ключ І. Г., Милашко О. Г. Аналіз розвитку готельного господарства Закарпатської області // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: зб. наук. студент. пр. – Одеса, 2020. – Вип. 6, ч. 2. – С. 14–21. <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/13135>
3. Миронов, Д., Рибаківа, С. Безпека персоналу засобів розміщення, як показник якості готельних послуг // Development Service Industry Management.
4. Морохович В. С., Лендел М. А., Морохович Б. В. Розвиток туризму Закарпатської області як складової туристичної галузі України // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки.
5. Організація готельного господарства: [навч. посібник] / [О. Головка, Н. Кампов, С. Махлинець, Г. Симочко]; за ред. О. Головка. – Київ: Кондор, 2012. – 338 с.